

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304 540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 129

Katowice, wtorek 7-go czerwca 1932 r.

Rok 31

Stanisław Moniuszko.

Przed paru dniami minęło 60 lat od przedwczesnego zgonu Stanisława Moniuszki, nieśmiertelnego pieśniarza, twórcy opery narodowej, wielkiego artysty, obywatela i człowieka o nieskazitelnym charakterze.

Stanisław Moniuszko urodził się 5 maja 1819 r. w wiosce Ubiel, w Mińskiem. Muzyczne wykształcenie otrzymał b. staranne. Studjował naukę kompozycji w Niemczech, pozatem interesował się twórczością współczesną mu: francuską i włoską; horyzont jego. dotyczący spraw artystycznych, był bardzo szeroki, a stosunek do swojej twórczości pieczołowity i poważny.

Pieśni i prawie wszystkie melodie Moniuszki, mimo dużych wpływów technicznych włoskich, posiadają prostotę, łatwość i bezpośrednią uczuciowość. Często mawiał, że jest natchniony duchem narodowych pieśni, a z nich mimo-wolnie przelewa natchnienie do wszystkich swych piodów. Tym sposobem Moniuszko wypełnił swoją twórczością lukę i pozostawił olbrzymi materiał, którym karmiły się całe pokolenia i który nie traci nic na wartości, przeciwnie z biegiem czasu staje się bardziej drogi dla nas Polaków.

Muzyka Stanisława Moniuszki posiada charakter wyłącznie polski; nie mogła się więc przyjać zagranicą. Nawet w owych czasach w Warszawie przed premierą Halki przyjaciele Moniuszki niepokoiłi się i niedowierzali warszawskiej publiczności. Jeden z nich pisał: „Lękam się przewidywać, ale Bóg wie, czy wypieszczona muzyka włoską publiczność wasza zasmakuje w muzyce trudniejszej, klasyczniejszej, choć zarazem rzewnej. Znawcy pochwałą, ale czy ogół zrozumie?”

Okazało się, że ogół zrozumiał i od-czuł z łatwością liryczną nutę pieśni moniuszkowskich, ogół ujrzał na scenie w operach Moniuszki prawie wszystkie stany, polskie kostjумы, polskie tańce, polską pieśń. Opery Moniuszki pod-trzymywały ducha narodowego, kształciły całe pokolenia.

Rzucając okiem na olbrzymi dorobek artystyczny niedługiego życia kompozy-tora nieśmiertelnej „Halki“, biorąc pod uwagę tak ciężkie warunki materialne w walce o chleb powszedni, schylić mu-simy czoła przed siłą talentu i charak-teru zacnego, prostego i szczerze reli-gijnego mocarza Melodji. Moniuszko, tworząc nowy styl polski, starał się muzykę ojczystą wprowadzić na nowe drogi.

To też młodzieńca Deotyma, ocenia-jąc to, w wierszu do St. Moniuszki po-wiedziała, że:

„Muzyka!
„Czule jak matka, kołysząc plemiona
W coraz piękniejsze przystraja się szaty:
Bo przy postępie świeżych lat i ona
Musí zdobywać świeże natchnień kwia-ty“.

Plany von Papena zmierzają do uśpienia czujności Europy.

Mówi o sojuszu z Francją i Polską, ale co myśli?

Berlin. Prasa berlińska zajmuje się obszernie programem prac nowego rządu. Na pierwszy plan działalności rządu v. Papena wysuwa się sprawa wyborów do Reichstagu.

Kwestja terminu wyborów tych omawiana będzie na posiedzeniu gabinetu w dniu dzisiejszym.

Rząd liczy na to, że po zablokowaniu

listy partji prawicy wybory przyniosą mu absolutną większość w Reichstagu.

Parlament Rzeszy zbierze się wprawdzie po wyborach, lecz zostanie natychmiast odroczone i w nadchodzących czterech latach prowadzić będzie żywot czysto formalny.

Natomiast poczynione zostaną przygotowania do wyboru zgromadzenia

narodowego, które w przeciwieństwie do Reichstagu posiada prawo do zmieniania konstytucji zwykłą większością. W dziedzinie wewnętrzno - politycznej gabinet v. Papen stawia sobie nadto za zadanie przeprowadzenie rewizji zarządzeń Brüninga. Zakaz istnienia oddziałów szturmowych narodowych socjalistów zostanie anulowany, podobnie jak i zakaz noszenia mundurów. Zreformowane będą także ubezpieczenia od bezrobocia. W dziedzinie polityki zagranicznej rząd v. Papen obrać ma w praktyce taktkę wyczekiwanja. Obecnie Berlin spekuluje na obalenie Herriota za kilka miesięcy i powrót do rządów prawicy francuskiej. Gdy to nastąpi, wykorzystane zostaną francuskie (?) stosunki v. Papena w kołach katolickich oraz ciężkiego przemysłu. W szczególności przez swoją żonę z domu Villeroy z Saarbrücken posiada v. Papen stosunki z francuskimi kołami przemysłowymi. (?)

Plany polityczne v. Papena są ostatnio żywo dyskutowane także w prasie światowej. O ile dojdzie do ich zrealizowania, nieuniknienie dojść musi do podważenia Rapalla. Jako cel programu swojej polityki zagranicznej wytycza sobie v. Papen sojusz niemiecko-francusko-polski (?).

Niemcy — jak wywodził Papen w feudalnym klubie panów w dniu 27 lutego 1931 r. muszą zrezygnować z wysuwania pretensyj terytorjalnych wobec Polski (?), ponieważ pokojowa rewizja niemieckich granic wschodnich jest wykluczona.

Chciał zabić Mussoliniego a nie parę królewską.

Rzym. Podczas niedzielnych uroczystości ku czci Anity Garibaldi w Rzymie. agenci policji tajnej aresztowali podejrzanego mężczyznę, który wylegitymował się fałszywym paszportem szwajcarskim na nazwisko Angelo Galvani'ego.

Ponieważ paszport wzbudził nieufność, nieznanego poddano rewizji osobistej i znaleziono przy nim dwie bomby o wielkiej sile wybuchowej oraz nabyty rewolwer magazynowy z odwiedzonym bezpiecznikiem.

Policji udało się szybko ustalić tożsamość aresztowanego. Wyszło na jaw, iż jest to emigrant włoski, Angelo Sbarbellotto. Zagadnięty, w jakim celu miał przy sobie bomby, odparł:

— Przyjechałem do Włoch, by zgładzić Mussoliniego.

Istotnie, Mussolini brał udział w uroczystościach na placu Weneckim. Znajdujący się tam pałac Wenecki jest, jak wiadomo, siedzibą szefa rządu.

Angelo Sbarbellotto, zagadnięty, dlaczego nie rzucił bomby, choć stał w pobliżu Mussoliniego, zamachowiec odparł:

— Nie mogłem tego uczynić, gdyż lękałem się, aby wybuch nie zabił króla i królowej.

I w Ameryce obniżono urzędnikom pensje.

Nowy Jork. Senat uchwalił wczoraj projekt ustawy o obniżce poborów urzędniczych o 10 proc. Obniżka zarabiających powyżej 1000 dolarów rocznie. Spodziewana oszczędność w budżecie ma wynieść 119 milj. dolarów.

Brak wszelkich wieści o lotniku Hausnerze

Paryż. Paryskie dzienniki sportowe wyrażają przekonanie, że lotnik polski Hausner zginął pośrodku oceanu. Chociaż lotnik posiadał zapas benzyny, wystarczający do onegdajszego południa, ale nie mógł zapewne pokonać straszliwej burzy, wśród której leciał od chwili opuszczenia Ameryki. Samolot Hausnera nie miał aparatu radiowego. Nadzieje odnalezienia go są niezmiernie nikłe.

Pewna paryska kobieta, uchodząca za dobrą „jasnowidkę“ zapytana o losy Hausnera, twierdzi, że żyje i znajduje się w okolicy górskiej wzgied. skalistej, zamieszkałej przez ludzi niskiego wzrostu i stojących na pierwotnym stopniu kultury. Najbliższa przyszłość pokaże, o ile „jasnowidzenie“ to odpowiada prawdzie.

Nowy rząd powitała cała Francja z sympatją.

Paryż. Naogół prasa francuska i koła polityczne dodatnio oceniają skład rządu Herriota. Umiejętny dobór ministrów, ob-sadzenie najważniejszych tek przez wybitnych specjalistów i polityków podkreślane są z żywą satysfakcją. Przy tworzeniu rządu Herriot kierował się bezwzględnie dobrą wolą — stwierdza jego zaciekle przeciwnik, Bure, w „Ordre“.

W kuluarach izby posłowie: Lilaz i Haye, należący do dawnej większości Tardieu, oświadczyli, że nie można nic zarzucić ministrom nowego rządu, ani kwestionować ich kompetencji.

„Journal“ przewiduje, że pierwsze głosowanie w izbie nad deklaracją ministerjalną, da rządowi maszyną większość. — Tego życzy sobie również „Temps“. Nie mniej powszechnie przewidują, że największe trudności czekają

Herriota nie w dziedzinie opanowania kryzysu gospodarczego, lecz na terenie polityki zagranicznej. „Figaro“ zaś wprost nie wyobraża sobie, w jakiej atmosferze nastąpi spotkanie Herriota z Papenem...

Herriot przyjął wczoraj dwu ambasadorów: polskiego i austriackiego.

W końcu zwrócić jeszcze raz należy uwagę na doskonałe funkcjonowanie konstytucji francuskiej. W ciągu jednego dnia odbyło się wybranie prezydium izby, prezydium senatu, ustanowienie premiera i utworzenie rządu. Wszystko odbyło się szybko, sprawnie, bez najmniejszego hamulca. Funkcjonowanie machiny państwowej z tak znakomitą precyzją jest głównym źródłem siły i powagi państwowej Francji.

Dziś w 60-letnią rocznicę śmierci rzecznika polskości w muzyce, musimy zrobić rachunek sumienia, czy wszyscy z nas poirafia testament pieśniarza narodowego uszanować i jego idee kontynuować.

Dziś, schylając czoło przed wielkością jego talentu i podniosłością jego idei wszyscy chyba kompozytorzy polscy muszą sięgnąć w głąb swej duszy: nie-jeden musi się uderzyć w piersi i rzec „mea culpa, mea maxima culpa“.

J. A. M.

Z okazji rocznicy zgonu Króla pieśni polskiej cały kraj urządza wspaniałe uroczystości ku czci jego, specjalnie zaś Śląsk, którego śpiewacy zdobyli się na jedyny w Polsce monumentalny pomnik w Katowicach, czcąc tę rocznicę z pełnym pietyzmem. Nic też dziwnego w tem, wszak duch Moniuszki w dobie

ciężkiej niewoli krzepił lud nasz dźwiękiem pieśni ojczystej i prowadził go ku wolności.

Jedna z takich uroczystości odbyła się w ub. sobotę w Katowicach, w czasie której grono pionierów i niestrudzonych działaczy na tem polu otrzymało zaszczytne odznaczenia. M. in. kapituła zjednoczenia polskich związków śpiewaczych w Warszawie przyznała najwyższe odznaczenia pp. Leonowi Ponieckiemu z Król. Huty Teodorowi Lewandowskiemu z Katowic, prezesowi Sto-łowskiemu; odznaki drugiego stopnia otrzymali pp.: Jan Hornik, który za krzewienie polskiej pieśni na Śląsku karany był więzieniem pruskim; dalej Franciszek Głowacki, Tomasz Kowalczyk, Stanisław Cebulski, Jan Fojcik oraz pierwsza zasłużona sekretarka Związku p. Joanna Żnińska.

Księżna Woroniecka przed sądem.

Warszawa. Przed paru miesiącami obszernie donosiliśmy o morderstwie, popełnionem przez Zofję Zytę, księżną Korybut Woroniecką na swym kochanku kupcu Boyu w Warszawie. Po szeregu miesiącach, w czasie których poddała ks. Woroniecka badaniom psychiatrycznym oraz zbierano materiały, rozpoczęła się wczoraj w warszawskim sądzie okręgowym rozprawa częściowo tajna, przy zamkniętych drzwiach.

O godzinie 9 zajeżdża samochód z eskortą policyjną, wiozący ks. Woroniecką. Oskarżona wysiada pewnym i szybkim ruchem, idzie śmiało, nie zdradzając najmniejszego zmieszania. Policjant prowadzi oskarżoną na tylny podwórkowy sąd. Woroniecka siada na stojącej tam przy murze ławeczce. Ściąga z rąk czarne rękawiczki z białymi wyszyciami i składa dłonie na kolanach. Czarne oczy patrzy bystro przed siebie. Ciemne, silnie zarysowane brwi, nieco ściągnięte, znamionują jakby skupienie. Na śniadej twarzy ani pyłku szminku. O-

stro wykrojone, nieco blade usta, znamionują zaciętość.

Na sali sądowej zebrała się wytworna publiczność. Oblicze sali w rażący sposób odbiega od zwykłej fizjonomii. Widzi się przeważnie osoby z towarzysztwa. Uwaga tych, którzy zorientowali się w osobach w grę wchodzących, koncentruje się na zestawieniu trzech kobiet: oskarżonej ks. Woronieckiej, Eugenji Bogyowej, pierwszej żony zmarłego oraz osoby, wchodzącej do aktu oskarżenia pod imieniem Dzidzi. Ta ostatnia jest rywalką oskarżonej i o nią to padły śmiertelne strzały zazdrości.

O godz. 10 na salę wchodzi komplet sędziów, któremu przewodniczy przez Duda, Fotel oskarżycielski zajmuje prokurator Siewierski. Na ławie obrończej zasiada adw. Sobotkowski, po przeciwnej zaś stronie reprezentanci powództwa cywilnego adw. Gutman i adw. Zylberlast.

W procesie bierze udział tłumaczka, gdyż niektóre listy, znajdujące się w do-

wodach rzeczowych, pisane są po francusku.

Sąd przystępuje do ustalenia personalii. Oskarżona odpowiada wolno, jakby cedząc wyrazy.

— Zajęcie?
— Byłam ostatnio kasjerka.
— Stan cywilny? panna, mężatka?
— Separatka.
— Wykształcenie?
— Ukończyłam Sacre Coeur we Francji, a następnie kursy handlowe.
— Karana?
— Nigdy nie byłam jeszcze w sądzie.

Sąd postanowił na zasadzie art. 316 k. p. k. odczytać przy drzwiach zamkniętych akt oskarżenia oraz zarządzić tajną rozprawę na czas wyjaśnień ks. Zofii Woronieckiej, oraz zeznać świadków Andrzeja Lupy, Stefana Popławskiego i L. Dudzińskiego. Woźny sądowy usunął z sali publiczność. Rozprawa toczy się przy drzwiach zamkniętych.

Przy słabym trawieniu, małokrwistości, wychudnięciu, blednicy, chorobach gruczołów, wysypkach skórnych i czyrakach reguluje naturalna woda gorzka Franciszka Józefa tak ważna obecnie działalność kiszek. Zadać w apt. i drog.

Ostatnia kronika.

Targi katowickie dobrze spełniły swoje zadanie.

Katowice. Pomimo trudnych warunków gospodarczych i niesprzyjającej w okresie ostatnich dwóch tygodni pogody, tegoroczne Targi katowickie zamknięte zostały ub. niedzieli z pomyślnym wynikiem. Przedewszystkiem większa część wystawców dokonała obrotów handlowych względnie uzyskała zamówienia na poważniejsze sumy. Dotyczy to nie tylko wytwórców, lecz w pewnej mierze również i nielicznych w tym roku hurtowników. Dowodem zadowolenia z udziałów w III Targach katowickich jest cały szereg zgłoszeń firm z poza Śląska na stoiska na rok przyszły. (t)

Tajna gorzelnia.

Tarn. Góry. Posterunek policji w Narkie wykrył u niejakiego Müllera Ryszarda tajną gorzelnię. Podczas przeprowadzonej rewizji domowej zajęto u Müllera jeden kocioł do gotowania, 1 aparat do filtrowania oraz pewną ilość wódki wypalanej. Na Müllera sporządzono doniesienie. (t)

Budowa zapory wodnej w Wapienicy na ukończeniu.

Bielsko. W Wapienicy pod Bielskiem rozpoczęły się prace około ukończenia budowy wielkiej zapory wodnej, mającej dostarczyć wody dla wodociągów miejskich. Zajętych zostało około 150 robotników. Prace potrwać około 2 miesięcy tak, że ta monumentalna budowla wodna, której budowa trwała 4 lata i pochłonęła 12 milionów złotych, zostanie we wrześniu oddana do użytku. (t)

XOX

Saksonja pod wodą.

Berlin. Katastrofalna powódź nawiedziła Saksonję i niektóre okolice Turyn-gji. Poziom wody na rzece Muldzie osiągnął nienotowaną nigdy wysokość. Woda występuje gwałtownie z brzegów, przerywając tamy i zalewając olbrzymie obszary pól, łąk i lasów. Zwierzyniec anhalcki pod Dessau jest zalany przez wodę. Większość zwierząt zdolano ewakuować. Wodne ptactwo uciekło. Kilka drapieżników, m. in. dwie pantery musiano zastrzelić. Między Dessau a Rösslau utworzyło się sztuczne jezioro. Poziom na Łabie podnosi się w dalszym ciągu. Nad Greizau przeszła gwałtowna burza, połączona z silnym gradobiciem.

Potworne rozmiary trzęsienia ziemi w Meksyku.

Nowy Jork. Wiadomości, napływające w Meksyku świadczą, że wczorajsze trzęsienie ziemi było w skutkach wręcz katastrofalne. Kataklizm nawiedził Meksyk środkowy, objawiając się w Guadala-jare. Początkowo wiadomości napływały chaotycznie, gdyż telefony i telegrafy są nieczynne. Północno-amerykański Czerwony Krzyż otrzymał od

swych delegatów następujące wiadomości:

Miasto Meksyk było zaskoczzone przez trzęsienie o godz. 3 nad ranem. Wstrząsy ponawiały się do południa z dłuższymi przerwami. Szalona panika sprawiła, że większość mieszkańców puciekła z miasta, porzuciwszy dobytek na łaskę losu. Podczas pierwszego wstrząsu runęły dwa kościoły, prawe

skrzydło gmachu akademii wojskowej, przewrócił się starożytny obelisk na placu publicznym, a prócz tego popękały rury wodociągowe, zawaliło się też kilkadziesiąt domów prywatnych, grzebiąc pod gruzami mieszkańców. W kilku punktach miasta z pod popękanych taflí asfaltowych trysnęła woda. Dalsze wstrząsy sprawiły, że w dzielnicy środkowej zaczęły pękać rury, doprowadzające gaz do mieszkań. Wskutek tego wybuchły w śródmieściu pożary. Straż ogniowa, wezwana do ratowania rannych, nie mogła opanować ognia.

Według ostatnich depesz, jakie otrzymano w Nowym Jorku, liczba ofiar trzęsienia ziemi jest wielka. W samym mieście Meksyku wydobyto dotychczas z pod zwaliś 400 trupów i przeszło półtora tysiąca rannych. W Guadala-jare liczba ofiar obliczają na 300. Meksykański Czerwony Krzyż zwrócił się do północno-amerykańskiego Czerwonego Krzyża z prośbą o pomoc.

London. Według ostatnich doniesień w Meksyku katastrofa trzęsienia ziemi spowodowała śmierć około pół tysiąca ludzi. Najbardziej dotknięte trzęsieniem ziemi jest Guadala-jara, główne miasto stanu Jalisco, w którym zabitych zostało 300 ludzi.

Program prac rządu na najbliższą przyszłość.

Warszawa. Wczoraj rano powrócił z Wilna, gdzie bawił w ciągu ostatnich 2 dni, p. premier Prystor i objął urzędowanie. Jak codziennie — odbył on szereg narad wewnętrznych i konferencji z kierownikami resortów. Posiedzenie Rady ministrów wyznaczono będzie prawdopodobnie dopiero w końcu bieżącego tygodnia. Na posiedzeniu tem załatwiony ma być między innemi projekt dekretu, dający podstawy do zmniejszenia wygórowanych uposażeń w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych

rządu w chwili obecnej znajdują się sprawy rządu do zwalczania skutków bezrobocia. Chodzi mianowicie o zapewne nie źródła dochodu dla dalszej akcji Komitetu w jesieni, jak i potrzeb bieżących.

W bieżącym miesiącu ogłoszone będą również dekrety o połączeniu ministerstw: rolnictwa i reform rolnych, oraz o rozdziale biur i wydziałów ministerstwa robót publicznych; między in. resorty; większość przejdzie do ministerstwa komunikacji. Oba te dekrety wejdą w życie z dniem 1 lipca.

Jak się dowiadujemy, na warsztacie prac

Hitler wygrał wybory w Meklenburgii.

Berlin. W Meklenburgii odbyły się w niedzielę wybory do Landtagu, w których walne zwycięstwo odnieśli hitlerowcy. W poprzednim sejmie posiadali oni dwa man-

daty — teraz zdobyli 29 mandatów. Socjaliści uzyskali 18 mandatów, niemiecko-narodowi 3, komuniści 4. Centrum zostało całkowicie rozgromione.

Ocalony.

Powieść moralna z życia ludu.

2) (Ciąg dalszy.)

— Nie płacz, córko, on musi powrócić — uspakajała ją Cieślukowa — „Matka najświętsza będzie go miała w swojej opiece, o tem jestem przekonana.

Dziewczyna jednakże nie dała się uspokoić:

— Czemuż żadnej nie daje o sobie wiadomości? Czyżby już nie żył?

Oparła się o framugę okna i rzewnymi zalewała się łzami.

Matka tuliła ją, jak mogła, ale sama czuła straszne ściśnięcie serca na myśl, że jej jedyną istotnie wydarzyć mogło się jakie nieszczęście, ale smutek starała się pokryć, by Marysi jeszcze bardziej nie rozrzewniać.

Biedna dziewczyna nie przestała odwiedzać matki i codziennie rozwodziła się, że o jej ukochanym niema żadnej wiadomości. Krasą jaśniejące lica popłodziły, twarzyczka zapadła, oczy utraciły swój blask, jaki posiadały, kiedy jeszcze szczęściem i radością była przepełniona, gdy codziennie wdywała swego kochanego Antka.

Tak mijał dzień za dniem, tydzień za

tygodniem, wśród strasznych, a z biegiem czasu, zwiększających się udręczeń obu niewiast.

W domu rodziców już od dość dawna nie wolno było Marysi wspominać o młodym Cieśluku, bo ojciec zaraz wpadał w gniew, a matka wielką czuła do młodzieńca urazę, że śmiał tak niegodnie opuścić jej ukochane dziecko i przez swe milczenie sprawiać tyle zmartwie-nia. Ojciec robił sobie wyrzuty, że sam namawiał Antoniego do podróży; wy-wiadywał się przez kupców i rozmaitych podróżnych, których spotykał, czy nie wiedzą cośkolwiek o takim a takim młodzieńcu; opisywał im postać jego. — ale nikt ze zapytywanych nie mógł mu dać uspakajającej odpowiedzi.

Wielu opowiadało, że w górach włoskich banda zbójców straszliwych dopuszcza się łupiestw, a nawet zbrodni, gdy natrafi na opór podróżnych; może Antoni padł ich ofiarą.

Podobne wieści powiększały jeszcze boleść i rozpacz Marysi, tak że z dniem każdym stawała się węższą. Cierpienia jej stały się tem większe, że Józef, starszy syn bogatego wójta tej samej wioski, upatrzywszy sobie Marysię, tak-ku nie zapalał miłością, że postanowił się z nią ożenić. Zamiar swój wy-jawił rodzicom. Ci, znając rodzinę mł-

narza jako wielce szanowaną a przytem mającą, postanowili sprawę wziąć w rękę i małżeństwo syna swego doprowadzić do skutku. To też ojciec Józefa przy najbliższej sposobności przedsta-wił młynarzom rzecz całą i poprosił o rękę córki ich dla syna swego.

Młynarz, widząc uczciwe zamiary Józefa, oświadczył, że nic nie ma przeciwko temu, byle tylko zyskał przy-chylności córki, bo miłość, mówili, przy-dzie potem sama z siebie, po ślubie.

Marysia dowiedziała się wkrótce od rodziców o zamiarach Józefa. Nie było to zresztą dla niej tajemnicą — widziała to z oczu Józefa, ciągle na nią wpatrzonych, czuła z każdego ruchu jego, z każdego kroku, że on tylko ją widzi pośród całego licznego nieraz grona dziewczyn; — i to ją srodze bolało, zamiast napawać radością — jak to czynić zwykły inne dziewczyny, którym młodzieńcy nad-skakują celem pozyskania ich względów i przychylności.

Bolało ją to wszystko tem bardziej, że rodzice jej, przychylni Józefowi, zabraniali jej nawet wspominać o ukocha-nym Antosiu. Józefowi natomiast pozwolili bywać w ich domu, i zapewniali go, że Marysia będzie jego żoną.

Korzystając z chwil wolnych od pra-cy, odwiedzała tem częściej matkę Cie-

ślukową, u której znajdowała zawsze współczujące serce, i te chwile dodawały jej odwagi i otuchy, że się to wszystko zmieni i obróci na dobre.

— Przybędzie Antoni, nie miej obawy, Marysiu — mówiła matka — Najświętsza Paniienka przyprowadzi nam go szczęśliwie, takie jest moje przekonanie, i zobaczysz, że mnie nie zawie-dzie.

— Ale czemu przynajmniej nie pisze, jeśli o mnie nie zapomniał? — Oj, zapomniat o mnie — zawodziło coraz częściej biedne dziewczę w rozpacz, a tę rozpacz powiększały jeszcze częste odwiedziny Józefa, który, żartując, wma-wiał w nią, że nadaremnie płacze i oczekuje Antoniego: — Poco wyplakiwać i oczekiwać, kiedy cię porzucił; byś ty moją była, lepiejbyś zrobiła. Pomyśl tylko — mawiał — Antoni jest młody, serce ma czułe, a Włoszki też nie z kamienia, one wdziękami swemi i ogniem, jaki z oczu ich pała, umieją pociągnąć takich kupców ku sobie; a który raz w siła ich się upłaczę, ten wy dostać się z nich nie zdoła. Wierz mi, Antos ani myśli o tobie. Pewnie już dawno w ob-jęciach jakiej Włoszki, bo od roku nie ci nie pisze!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Wtorek

7

czerwca

Św. Pawła, patryj. w Konstantynopolu. Św. Roberta, opata † 1068.

—:—

Słow.: Wisław bl.

Jutro środa 8 czerwca: Św. Wilko-ryna.

		Wschód	Zachód
Środa	o godz. 3.36,	o godz. 19.49	
Księżyc	o godz. 5.43,	o godz. 22.55	

Z historii śląskiej.

7 czerwca. 1307. Osiał w Głogowie zakon Franciszkanek. — 1804. Wybuchł na przedmieściu błotnikiem w Bytomiu pożar, który je w krótkim czasie zamienił w zgłiszcz. Tak samo i na Rozbarku spaliło się 40 domów, 20 stodół i cały folwark. — 1868. Pożar poczynił w Bienkowicach wielkie szkody, niszcząc większą część stodół. — 1881. Odbłyło się poświęcenie kościółka św. Małgorzaty na cmentarzu położonym na południe miasta Bytomia. Aktu poświęcenia dokonał ks. Norbert Bonczyk. — 1885. W Piasecznej (pow. tarnogórski) odprawił ks. proboszcz ze St. Tarnowic w niedzielę po Bożem Ciele, pierwszą procesję w kaplicy miejscowej. — 1904. Wciągnięto krzyż z gałką na wieżę kościoła w Szombierkach. 1921. O godzinie 14 wkroczyły wojska powstańcze z orkiestrą, do miasta Tarnowskie Góry.

W roku: 1779. W miejsce zniszczonego burzą drewnianego kościoła w Kielczy, zbudowano masywny z kamienia. Wieża z dzwonami stoi oddzielnie od kościoła. — 1779. Dobra lasowickie i sówickie przeszły w posiadanie szlachy protestanta Larysza. Od niego nabył je hr. Henkel de Donnersmarck w Nakle. — W r. 1780 powstała miejscowość Mikołeska (pow. tarnogórski) dla robotników leśnych (kurczaków), którzy wypalali drzewa na węgiel, potrzebny do hut. — 1780. Hr. Henkel w Nakle, podarował proboszczowi w Żyglinie drogocenny ornat. — 1780. W Tarnowskich Górach założono bractwo strzeleckie. — 1780. W Grzybowicach liczono sześć gospodarstw, 11 zagrodników i chałupników, razem 76 mieszkańców. — 1780. Kościół drewniany w Zebowicach wystawiony w tymże roku przeniesiono po wojnie do parku w Gliwicach. — 1780. Drugie rozruchy chłopackie na Górnym Śląsku.

— Likwidacja urzędu emigracyjnego. Jak się dowiadujemy, władze rządowe prowadzą obecnie prace nad przeprowadzeniem likwidacji Urzędu Emigracyjnego, którego zniesienie jako jednostki samodzielnej zostało już przesądzone. Prawdopodobnie wszystkie agendy Urzędu Emigracyjnego przejmie ministerstwo pracy i opieki społecznej, w którym powstanie departament bądź wydział emigracyjny. Prace nad likwidacją Urzędu Emigracyjnego idą w kierunku zakończenia jej do dnia 1 lipca br. Jeżeli zostaną one w tym terminie zakończone, ministerstwo pracy powiększy się z dniem 1 lipca o dwa nowe departamenty wzg. wydziały, albowiem w terminie tym obejmuje również agendy departamentu służby zdrowia. (w)

— W sprawie zniżki uposażeń i emerytur na prowincji. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozesało do wszystkich wojewódów okólnik z wyjaśnieniem ministerstwa skarbu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 maja br. o zmianie wysokości uposażeń funkcjonariuszów i zawodowych wojskowych, oraz zaopatrzeń emerytalnych.

Jak wynika z tego wyjaśnienia, cofnięcie dziesięcioprocentowej podwyżki zaopatrzeń emerytalnych, dotyczące emerytów, oraz wdów i sierot po nich, zamieszkałych poza Warszawą, obejmuje również tych emerytów, wdów i sierot, którzy przesiedli się do m. st. Warszawy po dniu wejścia w życie oma-

Olśniewającą cerę bez piegów i nieczystości tylko przez użycie idealnego kremu

HERBA

Spróbuj, a przekonasz się!

Gromy sieją śmierć i zniszczenie.

Grom zabił matkę w oczach synka.

Książenice w Rybnickiem. W piątek w południowych godzinach przechodziła tu burza. Będąc w drodze Lipkowa z Lasoków ze swym chłopcem schroniła się przed deszczem pod drzewo przy drodze. Grom uderzył w to drzewo i przeskoczył z niego na Lipkowa, zabijając ją na miejscu. Chłopak cudem ocalał.

Pietrzkowice w Rybnickiem. Dnia 3 bm. w czasie szalejącej burzy uderzył grom w dom Fajwałda Franciszka, przebijając dach oraz sufit w pokoju na poddaszu i parterze, jak również uszkodził przewody elektryczne, czem wyrządził szkodę na około 120 zł. Wypadku w ludziach nie było.

Jejkowice w Rybnickiem. Wskutek uderzenia gromu spaliła się doszczętnie

stodoła Roberta Woźnicy wartości około 1300 zł.

Czerwionka w Rybnickiem. Na drodze polnej została porażona gromem powracająca z targu tygodniowego z Czerwionki Lipkowa Gertruda z Książenic i poniosła śmierć na miejscu, a w Orzepowicach uderzył grom w brzozę i obok stojącą drewnianą stodołę Popego Emila. Powstały pożar został w zarodku stłumiony. Szkoda wynosi około 200 zł. (p)

Częstochowa. Podczas silnej burzy, która szalała nad miasteczkiem Krzepicami pod Częstochową, — Antoni Wacek, powracając na koniu z pobliskiego pastwiska. W chwili gdy przejeżdżał ulicą Sienkiewicza, strzelił piorun i zabił pod nim konia. Sam Wacek nie doznał najmniejszego obrażenia.

Przez okno szukali ratunku przed bandytami.

Świętochłowice. W nocy z soboty na niedzielę niejaki Zielonka, oraz Osadnik i Michalski uzbrojeni w kilof, siekiere i t. d. udali się do mieszkania Kubickiego, ul. Vogta 3. Przy pomocy siekiery i kilofa bandyci wyrabali drzwi i wtargnęli do mieszkania, przeszukując gorączkowo całe mieszkanie. Nie znalazłszy nic całą swą złość skierowali na Leona Kubickiego, którego chcieli zamordować. Kubickiemu udało się jednak wyskoczyć z 7-mio metrowej wysokości na bruk i w ten sposób uszedł z rąk napasników.

Za przykładem ojca poszła jego córka Marja. Ta jednak zeskoczyła tak niefortunnie, iż złamała sobie nogę. Żona Kubickiego również zaryzykowała skok z okna, lecz zawisła na framudze okna, gdzie wisiała przez kilkanaście minut. Druga córka Kubickiego, Ewa, na widok zbliżających się awanturników, ukryła się pod łóżkiem. Nie mogąc wyrzucić swej złości na mieszkańców, bandyci poniszczyli sprzęty domowe i zdemolowali całe mieszkanie, poczem zbiegli. Zawiadomiona policja wszczęła pościg, w wyniku którego udało się przychwycić zuchwałych bandytów. (l)

wianego rozporządzenia Prezydenta, tj. po dniu 23 maja rb.

Obniżka zaopatrzenia emerytalnego dotyczy również: 1) emerytowanych wojskowych, oraz wdów i sierot po nich zamieszkałych poza Warszawą; 2) funkcjonariuszy państwowych i zawodowych wojskowych, którzy w chwili przeniesienia w stan spoczynku zajmować będą stanowiska służbowe poza Warszawą, a zostaną przeniesieni w stan spoczynku po wejściu w życie powyższego rozporządzenia; 3) wdów i sierot po takich i funkcjonariuszach państwowych i wojskowych zawodowych, chociażby osoby te przesiedliły się następnie do Warszawy.

Natomiast z prawa do 10% podwyżki korzystać będą przez okres nieprzerwanego zamieszkiwania w Warszawie emerytowani funkcjonariusze państwowi, zawodowi wojskowi, oraz wdowy i sieroty po nich, o ile osoby te w dniu wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 21 maja 1932 mieszkały stale w Warszawie, następnie ci funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy zostaną przeniesieni w stan spoczynku ze stanowiska służbowego w Warszawie po dniu wejścia w życie rozporządzenia, oraz wdowy i sieroty po takich funkcjonariuszach i zawodowych wojskowych, jeżeli nadal zamieszkiwać będą w Warszawie. (w)

— Kurs przeszkolenia higienicznego dla nauczycieli. Kurs przeszkolenia higienicznego dla nauczycielstwa szkół powszechnych odbędzie się w państwowej szkole higieny w czasie od 4—28 lipca 1932 r. Zgłoszenia przyjmuje i informację udziela sekretariat państwowej szkoły higieny. Warszawa. ul. Chocimska 24, tel. 8.94—81. (w)

— Płaszcz biurowe dla urzędników.

W „Dzienniku Urzędowym ministerjum sprawiedliwości“ (Nr. 10 z dn. 1 czerwca rb.) ogłoszono okólnik p. ministra sprawiedliwości Michałowskiego o — noszeniu płaszczy biurowych przez urzędników, pracujące w tem ministerjum i wszystkich instytucjach wymiaru sprawiedliwości, t. j. w sądach, prokuraturach i więzieniach, według opisu, zawartego w tym okólniku i załączonego wzoru. Płaszcz te mają być uszyte z lekkiego czarnego materiału, z kołnierzem płaskim wyłożonym, i z paskiem z tego samego materiału. Siegać mają 25 ctm. od ziemi. Obowiązek noszenia płaszczy — wchodzi w życie z dniem 1 lipca rb., przed tym terminem więc urzędniczy muszą je sobie sprawić ze swoich pensji.

Województwo śląskie.

* Zebranie organizacji polskich, zwołane przez ZOKZ. Celem zaprotestowania przeciwko zakusom na naszą granicę zachodnią, ujawnionym zarówno na terenie Gdańska, jak również uchwała komisji spraw zagranicznych Reichstagu niemieckiego, celem praktycznego przeprowadzenia na terenie Śląska bojkotu letnisk gdańskich i towarów gdańskich, wreszcie celem potępienia niesłychanej prowokacji „Kattowitzer Zeitung“ — zwołuje zarząd okręgu śląskiego Związku Obrony Kresów Zachodnich w Katowicach na salę Strzechy Górniczej przy ul. Andrzeja 21 w środę 8 bm. o godz. 7 wieczorem zebranie centralnych względnie wojewódzkich zarządów wszystkich polskich organizacji względnie związków społecznych na terenie Śląska.

Pod adresem poszczególnych organizacji wysłaliśmy piśmienne zapro-

szenia. Związki i towarzystwa, które z powodów od nas niezależnych piśmienne zaproszenia nie otrzymują, proszone są za pośrednictwem niniejszego komunikatu o wydelegowanie na zebranie powyższe swoich przedstawicieli. Wyrażamy nadzieję, że w obecnej chwili poważnej, która wymaga zgodnego wystąpienia całego społeczeństwa polskiego, żadna organizacja od uchwały powyższego protestu się nie uchyli. — Zarząd i dyrekcja okręgu śląskiego Związku Obrony Kresów Zachodnich. (w)

Z Katowickiego

Nie wraca do domu od przeszło dwu tygodni.

Katowice. W dniu 21 maja rb. oddał się z domu rodzicielskiego Sikora Józef lat 16, z Katowic-Ligoty. Zaginiony był wzrostu około 165 cm., twarz podługna, włosy jasno blond, na czole blizna, w ubraniu koloru granatowego, czapka sportowa siwa, trzewiki czarne sznurowane. Wszelkie wiadomości, mogące się przyczynić do ustalenia obecnego miejsca pobytu zaginionego, należy kierować do najbliższego urzędu policyjnego. (p)

Niesłusznie podejrzany.

Katowice. W toku dochodzeń prowadzonych w sprawie napadu i okradzenia popełnionego 28 marca rb. przez 5-ciu osobników na ul. Zamkowej w Katowicach na powracającym do domu Pawle Szafranie z Welnowca ustalono, że sprawcą tej kradzieży jest Gerhard Kirschniok, lat 20 z Dębu. Wymieniony kradzieży tej dokonał wspólnie i z namowy Waltera Beldzika lat 22 również z Dębu. Podejrzany Wiktor Bednorz z Brynowa nie wchodzi w rachubę, gdyż stwierdzono, że skradziony zegarek kupił on od niejakiego Osowskiego Franciszka z Katowic, a ten zaś otrzymał go od sprawców. (p)

Czyżby już myśleli o zimie?

Katowice. Nieznani dotychczas sprawcy włamali się do mieszkania Marty Bibrowicz ul. Moniuszki, skąd skradli kilka futer, oraz garderobę ogólnej wartości 4 000 zł. (l)

Ofiara nieostrożnego motocyklisty.

Szopienice w Katowickiem. Przy zbiegu ulic Sienkiewicza i 3 Maja Paweł Ruda z Szopieniec wjechał motocyklem na zamiataczkę gminną Franciszkę Banasik, która odniosła silne obrażenia wewnętrzne. Pogotowie ratunkowe odstawiono ją do szpitala gminnego w Szopienicach. (l)

Budowa drugiego kościoła.

Roździeń w Katowickiem. Od kilku nastu już lat istnieje zamiar podziału parafii (liczącej 22 000 wiernych) i budowy drugiego kościoła. Plany powzięte w tym kierunku nie ruszyły z miejsca z powodu ciężkiego przesilenia gospodarczego. Z drugiej strony atoli stan dotychczasowy nie jest możliwy na dalszą metę ze względu na niedogodności w sprawowaniu duszpasterstwa. Przy ostatniej bytności J. E. ks. biskupa z okazji bierzmowania św. rozpatrywano oplanane stosunki w parafii i zgodzono się na podział parafii. Nowa parafia ma obejmować północno - zachodnią część gminy politycznej Roździeń - Szopienice włącznie Burowca. Nowy kościół zostanie zbudowany przy ul. Podgórznej (przy drodze, prowadzącej na kolonję Borki), przed lecznicą hutniczą. Prace przygotowawcze są w pełnym biegu. Ze względu na ciężkie położenie gospodarcze, budowa kościoła jakoteż podział parafii odwlecza się, w każdym razie poczyniono w tym względzie definitywne pierwsze kroki. (k)

Przed festynem w Zakładzie Salezjańskim w Mysłowicach.

Mysłowice w Katowickiem. Dowiadujemy się, że specjalnie powołany do życia komitet obywatelski w Mysłowicach czyni przygotowania do festynu w Zakładzie Salezjańskim na dzień 12 czerwca rb. Festyn będzie bardzo urozmaicony; dość powiedzieć, że wezmą w nim udział: orkiestra, chóry, zespół amatorski, który odegra wesołą jednoaktówkę. Nadto będą różne niespodzianki. Koroną festynu będzie jednak wielka i tania loteria fantowa z wielką ilością przedmiotów cennych i użytecznych, fantów żywych i martwych. Festyn be-

dzie niezawodnie bardzo miem urozmaiceniem monotonnego naogół życia myślowickiego. Czysty dochód z festynu będzie przeznaczony na rzecz Zakładu Salezjańskiego, a więc cel godzien pełnego poparcia. O dalszych szczegółach poinformujemy jeszcze naszych czytelników. (w)

Z Król. Huty

Ważne dla właścicieli domów.

Król. Huta. Magistrat podaje do wiadomości, iż w czasie od 13 bm. do 11 lipca wyłożony zostanie w ratuszu, pokój 136, plan podziału kosztów kanalizacji ulic: dr. Urbanowicza, Kordeckiego, Gimnazjalnej, Styczńskiego, Karola Miarki, św. Piotra, Ogrodowej i Kingi. Ewentl. sprzeciw należy wnieść pisemnie do Śląskiej Rady Wojew. przez magistrat w terminie do 25 lipca. (w)

Nowy statut rzeźni miejskiej.

Król. Huta. Korporacje miejskie m. Król. Huty opracowały i uchwaliły nowy statut dla rzeźni miejskiej, który został przez Urząd Wojewódzki zatwierdzony. Statut ten, podzielony na 4 części, zawiera wszelkie przepisy, obowiązujące w rzeźni, taniej jatce i chłodni, oraz taryfy opłat w tychże oddziałach i przy należytych nadzorze daje gwarancję normalnego i jednolitego ruchu w tem tak ważnym przedsiębiorstwie miejskiem. (w)

Nie mógł spokojnie patrzeć na cierpienia matki.

Król. Huta. Eryk Pasza, zam. w Król. Hucie, przy ul. Katowickiej 33, zgłosił w dniu 3. b. m. na miejscowym komisariacie, że przed chwilą zamordował swego ojczyma Franciszka Słapę, którego zwłoki znajdują się w chlewiku. Wysłany na miejsce patrol policyjny stwierdził, że w chlewiku jest większa ilość krwi, natomiast zwłok rzekomego zamordowanego nie odnaleziono. Po pewnym czasie na wspomniany komisariat zgłosił się rzekomo zamordowany Słapa i domniósł, że został przez swego pasierbca Eryka Paszę silnie pobity po głowie i twarzy. Z uwagi na silne krwawienie Słapę odstawiono go do szpitala miejskiego w Król. Hucie, gdzie nałożono mu opatrunek, poczem zwolniony został do domu. Eryk Pasza, przytrzymany celem przeprowadzenia dochodzeń, podał, iż powodem pobicia ojczyma jest ustawiczne znęcanie się nad jego matką. (p)

Zebranie organizacyjne absolwentów Instytutu Handlowego.

Król. Huta. Absolwentów(cki) Miejskiego instytutu kształcenia handlowego w Król. Hucie zawiadamia się, że drugie organizacyjne zebranie członków mającego się zawiązać Stowarzyszenia Absolwentów(tek) tegoż Instytutu odbędzie się w niedzielę, dnia 12 czerwca rb. o godz. 10 w auli Instytutu. Porządek obrad przewiduje sprawozdanie komisji statutowo - organizacyjnej, odczytanie i przyjęcie statutu oraz wybór zarządu głównego. Na zebranie to zechcą przybyć wszyscy dotychczasowi absolwenci(cki) gimnazjum handlowego i szkoły handlowej. Nieabsolwenci(cki), to znaczy ci (te), którzy(re) nie ukończyli(ły) całkowitego programu nauki, przewidzianego dla danej szkoły, mogą wziąć udział w zebraniu, lecz tylko w charakterze gości i bez prawa głosu. Przybycie na zebranie i wzięcie w nim udziału uważane będzie za równoznaczne z przystąpieniem do stowarzyszenia w charakterze członka(kini). (w)

Nieludzka matka.

Król. Huta. Eugeniusz Sowiński kierownik szkoły 7-jej zgłosił, że niejaka Bota z ulicy Słowackiego w nieludzki wprost sposób znęca się nad swą dwunastoletnią córką, bijąc ją laską po głowie do nieprzytomności, kopiąc ją oraz rzucając nią jak piłką po ziemi. Zeznania kierownika szkoły potwierdził dr. Jarczyk, który badał wymienioną dziewczynkę. Na nieludzką matkę sporządzone zostało doniesienie do sądu.

Nie ujdzie im to na sucho.

Król. Huta. W ubiegłą niedzielę na ul. 3 Maja Jan Czernik (Barkarska 6) idąc do domu został zaczepiony przez kilku wyrost. został obity przez przytomności. Po dokonanych czynach osobnicy zbiegli nie troszcząc się o swą ofiarę.

Listy naszych Czytelników.

Założenie patronatu przy S. M. P.

Bielszowice w Katowickiem. Z inicjatywy ks. patrona Szczerbowskiego i zarządu S. M. P. odbyło się w niedzielę, dnia 29 maja rb. zebranie konstituujące patronatu S. M. P. Bielszowice. Zebranie to zaszczylił swą obecnością gen. sekretarz ks. Matuszek, p. Waletko, p. naczelnik gminy Olszowski, zawiadowca kop. p. Wierzbowski, naczelnik poczty p. Teszler, kier. szkoły p. Nabzdyk i inni. Przemówienie o znaczeniu patronatu wygłosił p. Waletko, zaś o obowiązkach członków patronatu ks. Matuszek. W dyskusji zabierali głos pp. Olszowski, Wierzbowski i Krystoszek, którzy zaznaczyli, że młodzież obecnie więcej niż kiedykolwiek potrzebuje pomocy i opieki starszych, którzyby ją chronili od zgubnych wpływów elementów przewrotowych. Następnie p. Olszowski stawiał wniosek, żeby w najbliższym czasie utworzono Koło Przyjaciół Młodzieży, któreby intensywniej zajęło się miejscowym stowarzyszeniem. Wniosek przyjęto za zgodą wszystkich, poczem zamknął przewodniczący p. Waletko zebranie hasłem „Gotów”. (w)

Z życia S. M. P.

Kochanowice w Lublinieckiem. W niedzielę, dnia 22 maja odbyło się zebranie wizytacyjne S. M. P. Kochanowice, które zagał druż. Golek, witając przybyłych gości i wizytatorów, druha prezesa okręgowego Śrubę i zelatora okręgowego drh. Bartosa. Po odczycaniu protokołu, wygłosił obszerny wykład drh. Bartos. W wykładzie przedstawił S. M. P. jako wzór wszystkich organi-

zacji młodzieży, bo mając na swych sztandarach wyryte hasła „Gotów” i „Bóg i Ojczyzna” zawsze w imię tych hasel postępuje. Nakoniec zachęcał druż. do brania udziału w rekolekcjach zamkniętych, gdyż dodają one sił do dalszej walki życiowej oraz podnoszą moralność wśród młodzieży. Burza oklasków była podziękowaniem dla prelegenta za pouczający i treściwy wykład. Następnie wygłosił druż. prezes okręgowy przemówienie na temat wizytacji, wskazując jako jej cel usunięcie braków lub niedomagań obciążających stowarzyszenie. Dalej wyróżnił ks. protektora, założyciela Stowarzyszenia za jego bezinteresowną pracę koło dobra Stowarzyszenia oraz podniósł finansowanie Stowarzyszenia przez ks. protektora. Podkreślił także bezinteresowną pracę p. patrona, który jako kierownik szkoły ma dużo pracy, a jednak zajmuje się Stowarzyszeniem i poświęca dlań dużo czasu. Prosił także, by druhowie zmanifestowali swe uczucia relig. przy uroczystościach kościelnych. Przystąpiono do omówienia sprawy wycieczek. Tu zabrał głos druż. prezes okręgowy, przypominając, że 3 lipca odbędzie się zlot okręgowy w Świerklańcu. Prosił, by odłożyć inne wycieczki a przyjechać na zlot do Świerklańca, na co się druhowie zgodzili. W podniosłym nastroju zakończył druż. prezes Golek hasłem „Gotów” zebranie. Na zakończenie odśpiewano pieśń „My chcemy Boga”. (w)

Młodzież.

ostrożnej jazdy spadł z roweru Maksymilian Burek z Rudy, który odniósł ciężkie okaleczenia wewnętrzne. Ofiarę szybkiej jazdy odstawiono do szpitala Spółki Brackiej w Rudzie. (l)

Kradzież strzelniczką.

Karol Emanuel w Świętochłowickiem. Policja tutejsza zakwestjonowała niejakiemu Piotrowi Z. z Nowej Wsi jedną maszynkę strzelniczą służącą do rozsadzania zwałów węgla w kopalni. Wymieniony A. skradł powyższą maszynę z kopalni „Wolfgang”. (l)

Z Rybnickiego

Szymański nie popełnił samobójstwa.

Rybnik. W piątek w południe odbył się tutaj pogrzeb zastrzelonego Jerzego Szymańskiego. Jak sekcja zwłok wykazała, Szymański nie popełnił samobójstwa. Pochodził on z uczciwej rodziny a jego pracodawcą, właścicielem firmy Aro-nade, w której był zajęty jako inkasent stwierdził nienagannie prowadzenie się zmarłego. Zachodzi tu jedynie zabójstwo o które podejrzani są dwaj młodzi ludzie z Kamienia. W poprzednią niedzielę podobno Sz. obchodził swe urodziny i widziano go jadącego z jednym z nich na motocyklu po Książenicach. Na noc miał Sz. pozostać u niego.

Niszczące płomienie.

Moszczenica w Rybnickiem. Dnia 2 bm. prawdopodobnie wskutek wadliwej budowy komina wybuchł pożar w domu murowanym krytym papą Marianny Guszowej w Moszczenicy. Zniszczeniu uległ dach domu, oraz przylegający do domu chlew. Powstała szkoda wynosi około 5 000 zł. Na szkodę zaś lokatora Antoniego Krzysiały spaliło się urządzenie domowe wartości 3 000 zł. (p)

Kto winien tej śmierci?

Czyżowice w Rybnickiem. Dnia 4 bm. wracając na rowerze z pracy robotnica z Państw. Fabryki WYROBÓW Tytoniowych Grzonkowa z Czyżowic została najechana przez furmankę, wiozącą poborowych. Nieszczęśliwa Grzonkowa wskutek najechania dostała się pod koopyta końskie, doznając szeregu poważnych obrażeń cielesnych, a przewieziona do szpitala, wkrótce wyzionęła ducha.

Lekkomyślność wpędziła chłopczyka w nieszczęście.

Mszana w Rybnickiem. Dnia 2 bm. na szosie wojewódzkiej Wodzisław — Ja-

strzbie Dolne, motocyklista Sroczyński Jerzy z Rybnika najechał na 6-letniego Bolesława Majznera z Mszany, który doznał poważniejszego okaleczenia na ciele. Również i motocyklista doznał uszkodzenia prawej nogi. Wina wypadku ponosi Majzner, który w ostatniej chwili usiłował przed motocyklem przebiec na drugą stronę szosy. Majznera odstawiono do szpitala w Wodzisławiu, gdzie pozostał pod opieką lekarską. (p)

40-lecie kapłaństwa.

Pszów w Rybnickiem. W dniu 15 bm. ks. dziekan Mikołaj Knosala, radca duchowny i sędzia prosynodalny, prob. parafii Pszów, obchodzi 40-letni jubileusz swej pracy kapłańskiej. Zasłużony działacz narodowy ks. Knosala, urodził się 3 lutego 1868 r. w Żelaźnie pod Opolem. Gimnazjum ukończył w roku 1898 w Opolu, studia teologiczne zaś ukończył w Wrocławiu. Świecenia kapłańskie otrzymał czcigodny jubilat w roku 1892. M. in. był wikarym w Toszku, poczem został mianowany proboszczem w Tworogu, a następnie przeniesiony do Dobrzynia Wielkiego w Opolskiem. W związku z gorliwą pracą na polu narodowym musiał przed zemstą bojówek niemieckich uchodzić z Dobrzynia i osiadł w Pszowie. Tu został w roku 1924 mianowany dziekanem, a w uznaniu sumiennie spełnianych obowiązków, został następnie mianowany radcą duchownym. Praca jubilata w parafii pszowskiej wydała bardzo obfite plony. Ad multos annos!

Wadliwa budowa komina przyczyną pożaru.

Rydułtowy w Rybnickiem. Na strychu domu Teresy Białkowej wybuchł pożar, który zniszczył dach domu kryty słomą oraz przylegającą do domu drewnianą stodołę wraz z 5 ctn. siana, oraz narzędziami rolniczymi. Szkoda wynosi około 4 300 zł. (p)

Z Tarnogórskiego

Egzamin dojrzałości.

Tarnowskie Góry. Z końcem maja br. odbył się w tut. gimnazjum żeńskim egzamin dojrzałości, który zdały następujące uczennice pp.: Felicja Królówna, Lucja Niestrojówna, Elżbieta Piontkówna i Maria Miglusówna. (a. k.)

Kradzież pamiątkowego zegarka.

Tarn. Góry. Dnia 3 bm. z zamkniętego mieszkania skradziono na szkodę Brzezińskiej właścicielki kawiarni „Silesia” w Tarn. Górach, torebkę skórzaną z zawartością 100 zł. gotówki i zegarek męski złoty wartości 650 zł. z monogramem A. P. i napisem „W dziesięciolecie od żony Władysławy”. Ostrzeżenie przed nabyciem skradzionego zegarka. (p)

Plaga gąsienic.

Radzionków w Tarnogórskim. W tut. miejscowościach w wielu sadach i ogrodach można zauważyć istną plagę gąsienic. Widać niezliczone gniazda tych szkodników przeważnie na gruszech i śliwkach, a niektóre drzewa wyglądają już zupełnie огоłocone z liści. Aby uchronić sady i drzewa od niezmiernej szkody sady, należy gniazda gąsienic tępić, co da się łatwo uskutecznić przez zapalenie nawieszonych szmat polanych naftą i podpalenie za ich pomocą gniazd szkodników. (a. k.)

Z Lublinieckiego

Półw na przemytników.

Kalety w Lublinieckiem. Dnia 3 bm. o godz. 2.45 strażnik straży granicznej z Placówki w Kaletach w pościgu za przemytnikami w lesie pomiędzy Żygli-nem a Nowym Chechlem użył broni palnej i zranił w nogę przemytnika Antoniego Gorzelaka z Klepaczowa pow. Częstochowa, zaś strażnik graniczny z posterunku straży granicznej w Miasteczku w pościgu za tą samą bandą przemytników, użył broni palnej i zranił w prawą nogę przemytnika Jana Jafię z Łasnej pow. Częstochowa. W związku z powyższymi przytrzymał ponadto przemytnika Jana Lisowskiego z Łasnej pow. Częstochowa, którego wraz z towarem 50 kg. spirytusu skażonego odstawiono do komis. straży granicznej w Kaletach, zaś rannych przemytników do szpitala w Tarn. Górach.

Medycyna Tybetańska.

Trochę historii. — Równowaga organizmu. — Czynniki fizyczne i moralne. — Medycyna — dogmat.

Ostatnimi czasy wzrasta wszędzie tendencja do korzystania z medycyny nieuznanej oficjalnie.

Jedną z metod takiego leczenia, zyskujących na popularności, jest medycyna tybetańska. Na czym ona polega? Jakie są jej zasady?

Z najbardziej kategorycznym zastrzeżeniem, iż nie wypowiadamy tu opinii, sankcjonującej czy też dyskwalifikującej te zasady, podajemy garść ciekawych informacji obiektywnych o dziejach medycyny tybetańskiej i jej postulatach.

Medycyna tybetańska narodziła się w głębi Azji parę tysięcy lat temu. Zapisy historyczne odnajdują ją już na 2000 lat przed Chrystusem w Indjach, skąd następnie przenosi się do Tybetu, a wreszcie do Mongolii i Rosji. Europa poraz pierwszy zapoznaje się z nią w roku 1857, kiedy to do Petersburga przybywa lekarz tybetański nazwiskiem Sul-Tim-Badma, po przyjęciu prawosławia noszący imię i nazwisko Aleksander Badmajeffa.

Najogólniej rzecz biorąc, medycyna tybetańska wychodzi z założenia, że wszelkie choroby powstają wskutek naruszenia równowagi fizycznej i duchowej organizmu. Stan organizmu ludzkiego zależy z jednej strony od niewzruszonych praw przyrody, z drugiej — od szeregu czynników moralnych. Nie można więc — zdaniem tej medycyny — przystępować do uzdrawiania chorego, biorąc pod uwagę tylko jego schorzenie lokalne, a natomiast trzeba liczyć się z chorym, jako całością nierozdzielnie złączoną z określonymi prawami materii i ducha. Samo usunięcie fizycznego cierpienia jest tylko samoczynną funkcją wtórną organizmu, doprowadzonego do równowagi materialnej i duchowej. Na przykładzie wygląda to będzie w ten sposób, że jeżeli komuś dolega wrzód, to nie leczy się miejsca uszkodzonego, a tylko podciąga się organizm do pewnych określonych prawideł równowagi, przy zastosowaniu których wrzód ustępuje jako konsekwencja jej przywrócenia.

Słowem — równowaga. Fizyczna i moralna. Fizyczną osłagamy przy pomocy tak zasadniczych elementów, jak ciepło, powietrze i gleba, moralną dają nam takie czynniki, jak wola, świadomość i dobroć. To są narzędzia tej medycyny i przy pomocy tych narzędzi rozwinęła ona całą swą filozofię leczniczą i etyki zarazem.

Medycyna tybetańska jest zdania, że wszelkie ludzkie cierpienie fizyczne już dawno zostało poznane, że odkrywanie nowych chorób jest raczej cofaniem się wstecz nowoczesnej wiedzy lekarskiej, bo chorób zamiast ubywać — przybywa.

Niezmierną dziedzinę cierpienia ludzkiego medycyna tybetańska zamknęła w 1616 przypadkach chorobowych, rozbijających się na 404 wielkie grupy, te zaś na 101 grup jeszcze bardziej zasadniczych. Każdy z owych 1616 przypadków został w ciągu wieków pedantycznie zbadany i opisany. Lekarze tybetańscy obliczyli, że ta mnogość przypadków chorobowych wyczerpuje dziedzinę cierpienia ludzkiego i że wszystko inne, rzekomo nowe, bierze swe źródło ze sprzeniewierzenia się prawom przyrody i ducha. Stosowanie reguł tych praw jest właśnie zawodem lekarza tybetańskiego.

Mamy więc do czynienia z nauką wybitnie dogmatyczną, wykończoną, która nie zamierza sięgać po rzeczy nowe. To samo spotykamy w dziedzinie leków tybetańskich. Jest ich określona liczba, ani jednego mniej, ani więcej: 1200.

Jeżeli więc teraz na podstawie powyższego szkicu informacyjnego porównamy medycynę tybetańską z nowoczesną wiedzą lekarską, to zauważymy, że gdy pierwsza leczy metodą syntetyczną,

druga — analityczną; gdy jedna ciągle śledzi, bada, eksperymentuje i do usług swych zaprzęga coraz to nowe zdobycze postępu — druga powiada, iż poznaliśmy już prawa, które nam rządzą i potrafiemy je stosować. I wreszcie, gdy

medycyna europejska uznaje coraz to nowe specjalności — medycyna tybetańska, zgodnie ze swym światopoglądem i opracowanym „kluczem“, gardzi specjalnością, jako czemś, co jest zasadniczym zaprzeczeniem jej nauki. W. P.

Z posiedzenia rady związkowej S. M. P. w Król. Hucie.

Król. Huta. W środę, dnia 1 czerwca br. odbyło się w Król. Hucie w sali magistrackiej posiedzenie rady Związku Młodzieży Polskiej pod przewodnictwem I. wiceprezesa rady p. prezidenta Spaltensteina.

Obecni byli: prezydent p. Spaltenstein, wiceprezydent p. Szkudlarz, ks. redaktor Siemienik, ks. prof. Bednorz i Pawlak, p. dyr. Panieński, sekr. gen. ks. Matuszek, p. dr. Urbańczyk, p. asesor Wallis, p. radca Grześ, p. dyr. Grządziel i p. Martinek, panowie Waletko, Śruba, Polednia i naucz. p. Karuga.

Po odczytaniu protokołu przystąpiono do ukonstytuowania się rady. Prezesem został jednogłośnie wybrany ks. prałat Pucher, I. wiceprezesem p. prezydent Spaltenstein, II. wiceprezesem p. wiceprezydent Szkudlarz, sekretarzem p. naucz. Karuga, zast. sekr. p. Waletko. Następnie przystąpiono do wyboru poszczególnych komisji: Do komisji oświatowo-redakcyjnej weszli: ks. redaktor Siemienik, O. Drobny, dyr. p. Grządziel, dyr. p. Martinek, naucz. p. Magie-

ra, p. dr. Pluciński p. Waletko, p. prof. Rękosiewicz, inspektor szkolny p. Rąnoszek i p. asesor Wallis. Do komisji finansowej weszli: prezydent p. Spaltenstein, wiceprezydent p. Szkudlarz, ks. prałat Grim, ks. prob. prałat Szwałnoch, burmistrz, poseł Koj, ks. prob. Tomala i radca p. Grześ. Do komisji rolniczej weszli: dyrektor Izby Rolniczej p. Panieński, p. prof. Rudnicki, p. Adamczyk i referent ogrodnictwa Izby Rolniczej p. Włosik. Do komisji spraw wychowania religijnego weszli: dyrektor Akcji Katolickiej ks. dr. Kominek, p. Polednia i p. Krzus. Do komisji abstynenckiej weszli pp. Śruba, dr. Urbańczyk, asesor Wallis, Polednia i Zebek. Do komisji muzycznej weszli dyr. p. Barakoński, kapelmistrz p. Zamorski, pp. Majeran, Głodek i Skowronek. Do komisji rewizyjnej weszli burmistrz poseł Koj, dyr. p. Barakoński i radca p. Grześ.

Omawiano sprawę budowy własnego Domu Młodzieży i zakładanie nowych SMP. oraz kół przyjaźni młodzieży. Następnie posiedzenie ma się odbyć 25 czerwca br. w Katowicach. (w)

Zjazd delegatów Z. O. K. Z. powiatu tarnogórskiego.

Dnia 29 maja 1932 r. w sali Domu Ludowego odbył się zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich powiatu tarnogórskiego. Po zagajeniu zjazdu i przywitaniu obecnych na sali przez prezesa E. Gajdasa wybrano prezydium w osobach p. dr. Nowaka — przewodniczącym, p. K. Ważgowskiego — sekretarza, oraz pp. W. Rowińskiego i I. Swobody — ławnikami. Zyczenia zjazdu składali wicestarosta p. Dzik, p. Freidenberg imieniem T. N. S. W. ppłk. Komuniecki imieniem miejscowego garnizonu, p. W. Rowiński imieniem Śl. Ch. D.

Po przyjęciu protokołu sprawozdanie składał ustępujący zarząd. Prezes E. Gajdas podkreślił najważniejsze prace Z. O. K. Z., w ubiegłym okresie czasu dokonane. Zarząd ze swej strony czynił wszystko, by zadania Z. O. K. Z. wcielono w życie dla dobra i chwały Ojczyzny. Sprawozdanie sekretarza dotyczyło prac zarządu i pracy oświatowej przy współudziale 22 kół miejscowych na terenie całego powiatu. Ze sprawozdania skarbnika wynikało, że wpływy za czas od 1. I. 1931 r. do 30 IV. 1932 r. wynosiły zł 517,97, a wydatki zł 501,97. W dalszym ciągu zjazdu zabral głos p. dr. Nowak, który w dłuższym swym przemówieniu określił działalność Z. O. K. Z. w ciągu ubiegłego 10-lecia na terenie Śląska i całej Polski. Organizacja wykazała żywotność i rozmach, szerząc ideę państwowości polskiej na zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej. Wreszcie dr. I. Nowak poruszył najbardziej aktualne zagadnienia polsko-niemieckie, a w szczególności ataki propagandy niemieckiej na granice naszego państwa. Z. O. K. Z. czynnie odpięra wszelkie zakusy sąsiada z zachodu na nasze ziemie w drodze pokojowej przez uświadamianie własnego społeczeństwa oraz propagandę interesów państwa polskiego wśród obcych.

Inspektor Fr. Rąnoszek zobrazował w swym przemówieniu stan szkolnictwa powszechnego w całym pow. tarnogórskim i rolę Z. O. K. Z. dla oświaty szkol-

nej oraz pozaszkolnej. Absolutorium ustępującemu zarządowi udzielono jednogłośnie. Na wniosek p. W. Rowińskiego wybrano zarząd w dotychczasowym składzie, a mianowicie: prezes E. Gajdas, I. wiceprezes Jan Powął, II. wiceprezes Franciszek Rąnoszek, sekretarz Kazimierz Ważgowski, zast. sekr. Serafin Gwóźdź, skarbnik Paweł Kralewski, ławnicy Ziętek Jerzy, Alfred Niewieździol, Wiktor Tracz, Władysław Rutkowski, przewodniczący komisji politycznej i organizacyjnej Jan Powął, przewodniczący komisji kulturalno-oświatowej Kazimierz Ważgowski, przewodniczący komisji gospodarczej Augustyn Kałdonek. Do zarządu wchodzi poseł J. Syska, jako członek zarządu okręgowego i rady naczelnej. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Jan Mańka, Michał Duda i Ignacy Jędrasz.

Po dokonaniu wyborów dr. I. Nowak oddał przewodnictwo obrad w ręce prezesa E. Gajdasa, który podziękował dr. Nowakowi za kierownictwo zjazdem. Sekretarz K. Ważgowski odczytał rezolucję w sprawie bojkotu wyborów przemysłu gdańskiego, oraz letnisk i uzdrowisk na terenie Wolnego Miasta. Rezolucja została przez zjazd przyjęta. W wolnych głosach przemawiali pp.: Jurcecko, Holeczek, Kalus i inni.

Zjazd zakończono o godz. 12.25 hasłem „Cześć Ojczyźnie“. (w)

Przegląd religijny.

Budowa bazyliki morskiej w Gdyni.

Od komitetu budowy bazyliki morskiej w Gdyni otrzymujemy odezwę, w której czytamy m. in.:

„Morze polskie, jako symbol nowoczesnej, niepodległej Polski, jako fundament mocarstwowej potęgi naszej Ojczyzny, cieszy się wyjątkową pieczęią rządu Rzeczypospolitej i głęboką miłością całego narodu. Tej pieczy i miłości zawdzięcza swoje powstanie gospodarcze morska stolica Polski — Gdynia.

Trzydziestotysięczna ludność nowej Gdyni żłobiąc w twardym, codziennym znoju nowe drogi dla polskiej ekspansji gospodarczej w stronę krajów zamorskich, wierna praojców wierze i pomna uroczystych ślubów wierności dla morza, narodu i jego reprezentantów, woła dziś do całej Polski o pomoc w budowie wiekopomnego, godnego Polski i polskiego morza Domu Bożego.

Na znanej już niemal całej Polsce Kamiennej Górze na najwyższym wzniesieniu w Gdyni, szańca ma wspaniała Bazylika Morska jako widomy pomnik wdzięczności narodu za odzyskaną wolność i dostęp do morza, pomnik, który będzie symbolem naszego ślubowania, że nigdy już przemoc nie wydrze nam polskiego morza, tej ostoji naszej siły i przyszłości.

Bazylika Morska stanie się miejscem pielgrzymek dla milionów Polaków, będzie jako Oko Opatrzności czuwała nad rozwojem naszego portu, będzie dla narodu źródłem wiary i ufności a dla wracających z tułactwa reemigrantów i żeglarzy — widocznym zdaleka drogowskazem, krynicą pocieszenia i pomocy“.

W myśl statutu Tow. Budowy Kościoła w parafii rzym.-kat. Bazyliki Morskiej w Gdyni członkiem Towarzystwa może być każdy Polak i to: zwyczajnym — za opłatą składki 50 groszy miesięcznie, honorowym — za wniesieniem 1000 zł w ciągu czterech lat, fundatorem — za wniesieniem 10.000 złotych w ciągu sześciu lat.

Składki na Bazylikę Morską przyjmuje: Bank Gospodarstwa Krajowego w Gdyni, ul. 10-go Lutego, albo przekazem na PKO. Warszawa Nr. 170.158 (Bank Gospodarstwa Krajowego) na konto Bazyliki Morskiej.

Seminarjum duchowne w nowej diecezji berlińskiej.

Nowoutworzona diecezja berlińska otrzymała własne seminarjum w Berlinie, którego otwarcie odbyło się 9 b. m. w obecności licznej duchowieństwa i osób świeckich. Poświęcenia dokonał biskup berliński, ks. dr. Schreiber. Kardynał sekretarz stanu nadesłał przy tej okazji na ręce biskupa Schreibera depeszę z życzeniami i błogosławieństwem Ojca św.

Układ pomiędzy Stolicą św. i Rumunją.

Dnia 30 maja w pałacu watykańskim podpisany został układ uzupełniający art. 9 Konkordatu. Na podstawie tego układu została ostatecznie i ku pełnemu zadowoleniu obu stron uregulowana sprawa t. zw. Status catholicus, czyli dóbr kościelnych, położonych w diecezji Alba Julia w Transylwanii. Układ podpisał w imieniu Ojca św. kardynał sekretarz stanu Pacelli, a w imieniu króla Karola rumuński minister sprawiedliwości Pop.

Morderca prez. Francji tęskni do śmierci i prosi o nią.

Paryż. Morderca prezydenta Francji, Gorguloc, był po raz ostatni przesłuchiwany przez sędziego śledczego, który zaznajomił go równocześnie z opinią lekarzy, uznającą, iż podczas zbrodni był on zupełnie poczytalny. Gorgulow oświadczył wówczas m. in.:

„Lekarze postępują ze mną nie sprawiedliwie. Pytają mnie o moje dzieciństwo, młodość studia, a nie o moją ideę. Powiedziałem im, że dla mnie idea droż-

sza jest od życia. Chcę umrzeć i proszę, aby Francja zrozumiała, że moją ideą była nie tylko Rosja, ale i cały świat uchronić przed komunizmem. Komunizm robi coraz większe postępy i niedługo wywoła katastrofę na całym świecie. Do prezydenta Doumera nie czułem żadnej nienawiści osobistej, byłbym zamordował każdego innego prezydenta“.

Z całej Polski.

Śmierć bandyty Kozłńskiego.

Warszawa. W okolicach Rembertowa grasował bandyta Kazimierz Kozłński, który posiadał na terenie powiatu warszawskiego i w Warszawie świetnie zorganizowaną szajkę, rozporządzającą 50 melinami, w których Kozłński mógł się ukrywać. Za wyszukanie kryjówki Kozłńskiego wyznaczona była nagroda 3.000 zł. Pomimo wielu usiłowań nie udawało się przychwycić bandyty, który miał na sumieniu zabójstwo kilku policjantów. Wreszcie dowiedziano się, że Kozłński mieszka w Jabłonnej Legionowej i wysłano tam kilku policjantów. Wieczorem Kozłński chodził zawsze do kiosku, gdzie kupował gazety. Gdy go spotkano i wywiadowca chciał mu założyć kajdanki, Kozłński gwałtownym ruchem odrzucił od siebie policjanta i chciał dobyć rewolweru. Padły dwa strzały z rąk policjantów, a Kozłński, ugodzony w okolicę serca i w brzuch, poniósł śmierć na miejscu.

Komornik obłożony we dworze.

Piotrków. Do p. Ryszarda Turoboyskiego, właściciela majątku Szczukocice, gm. Gorzkowice, pow. piotrkowskiego, przyjechał komornik tegoż powiatu, aby za dług 4000 złotych dokonać wyznaczonej licytacji. Przybyły z nim wierzyciel, żyd Abram Szajnert udał się w podwórze dworskie celem wezwania licytantów, lecz tych już tam nie było. Pod dworem zebrał się bowiem tłum przeszło 100 pracowników dziedzica i krzycząc: „Nie damy pozabawić się pracy przez licytację pracodawcy!” — przepędził licytantów na cztery wiatry. Komornik wezwał telefonicznie policję, a wówczas tłum przypuścił szturm do dworu i gdy go odparto z frontu wtargnął do wewnątrz przez kuchnię do pokoju licytacyjnego. Policjanci usunęli tłum siłą. Usunięty tłum w dalszym ciągu oblegał dwór, nie dopuszczając licytantów, toteż po dwóch godzinach komornik wyjechał nie przeprowadzwszy swoich czynności.

5 osób cudem ocalonych.

Mogilno w Wielkopolsce. Na przejeździe kolejowym w Wydartowie koło Mogilna pociąg towarowy najechał na samochód, prowadzony przez p. Czajkowskiego z Gniezna. Autem tem jechało 5 osób, które cudem się uratowały. Życie swe zawdzięczają one tylko temu, że wszyscy bez wyjątku zostali podczas zderzenia wyrzuceni z samochodu, który w sekundę potem został strząśnięty, a rozbite jego części lokomotywa wlokła na przestrzeni 500 metrów.

Smutne następstwa ciemnoty.

Suwałki. Przy ul. Emilii Plater w Suwałkach, mieszka pewne małżeństwo, którego żona spodziewała się potomka. Poszła ona za radą sąsiadek, które doradziły jej picie wódki, gotowanej z korzeniami i innymi domieszkami, rzekomo celem wzmocnienia. Kobieta stosowała ten środek bardzo gorliwie. Dziecko, które przyszło na świat było niesłychanie niałe, słabo się rozwijało i całe było pokryte jakąś wysypką. Jedną z rozsądniejszych sąsiadek odradzała młodej żonie picie alkoholu twierdząc, że jest szkodliwy, z tego powodu inne sąsiadki oskarżyły ją przed mężem, że rzuciła na dziecko czary. Pod pewnym pozorem zwabiono ową sąsiadkę do mieszkania rodziców dziecka, dla zdjęcia czarów. W chwili, kiedy kobieta weszła do mieszkania, ojciec dziecka wy dobył rewolwer i pod groźbą zastrzelenia, kazał jej zdjąć czary z dziecka. — Przerażona kobieta rozpoczęła krzyczeć, co zwaabiło sąsiadów, dzięki czemu zdołała się uratować.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Garet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 150.

Drukarnia: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Białego 4, tel. 878.

XX-lecie chóru im. Paderewskiego w Pszowie

Zjazd śpiewaczy okręgu wodzisławskiego.

W niedzielę odbyła się w Pszowie podniosła uroczystość śpiewacza, połączona z 20-letnim jubileuszem miejscowego chóru im. Paderewskiego. Chór ten, założony w 1912 roku odbywał pierwsze lekcje potajemnie przed władzami pruskiemi. W szeregach członków swych posiadał chór do dziś dnia czterech współzałożycieli, mianowicie p. p. W. Kurkowi, L. Kozubę, T. Staniczkę i Ant. Kołodzieja, którym danem jest radość się pięknymi owocami ich pracy w wolnej Ojczyźnie.

Uroczystości w Pszowie wypadły b. okazale. Miasteczko udekorowane flagami o barwach narodowych, rozbrzmiewało od rana muzyką i śpiewem. Nie darmo gościło w tym dniu przeszło 20 chórów, które zjechały licznie do Pszowy z bliższej i dalszej okolicy.

Imponujące wrażenie wywarł wspaniały pochód, który przedelfował w przedpołudniowych godzinach ulicami miasta.

W uroczystościach śpiewaczych wzięli udział p. H. Rzodecki, naczelnik miejscowej gminy p. inż. dr. J. Tuchoła, dyr. kop. „Anna”, który okazuje wiele szczerzej życzeń śpiewacemu, p. inż. W. Czechowicz, prezes chóru im. Paderewskiego z Pszowy, p. Fr. Moskare, prezes Zespołu Towarzystw i cały szereg wybitnych osobistości z miasteczka.

Pięknie i odświeżenie wyglądał kościół podczas uroczystego nabożeństwa, odśpiewanego na intencję śpiewactwa wobec ty sięcznej rzeszy śpiewaczej, która przybyła

do świątyni z dziesiątkami swych bogatych sztabów.

Pienia religijne na chórze odśpiewał znany ze swych zalet chór „Seraf” z Rybnika. Punktem kulminacyjnym uroczystości były zawody śpiewacze, które dały następujący rezultat:

Chór im. Paderewskiego Pszów 30°/s, „Echo” Syrynia 30, „Wiosna” Wodzisław 23, „Jadwiga” Radlin 20°/s, chór im. Słowackiego Białostok 20, „Wanda” Gorzyce 18°/s, „Spójnia” Marklowice 17°/s, chór im. Moniuszki Czyżowice 17°/s, „Lutnia” Lubomla 16°/s, „Jurzenka” Jodłownik 15.

Męskie chóry wystąpiły dwa i otrzymały następującą punktację:

„Lutnia” Marklowice 19°/s, „Jurzenka” 17°/s.

W sędziach konkursowych zasiadali p. p. wojewódzki instruktor śpiewu Seweryński, insp. szkolny Lince i prof. Sachse.

Należy zaznaczyć, że ogólny poziom chórów jest b. wysoki. Ze repertuaru pieśni zjazdowych był starannie dobrany i nie posiadał mało wartościowych utworów.

Niektórzy dyrygenci dokazali wprost cudów. Np. p. J. Salamon, który w przeciągu roku postawił chór „Echo” z Syryni na poważnym poziomie i wykonał bez zarzutu trudną humoreskę Gawłasa „Paweł i Gaweł”, otrzymując II miejsce w tabeli okręgowej. Na zakończenie należy podnieść b. znaczną współpracę nauczycielstwa w ruchu śpiewaczym okr. wodzisławskiego, co w niemałym mierze jest zasługą p. insp. Lince, otaczającego gorliwą opieką wszelkie objawy ruchu muzycznego ludności.

F. S.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 6 czerwca 1932 r.

1 dolar amerykański 8,89. Funt szterlingów 32,79. 100 franków francuskich 35,05. 100 lirów włoskich 45,50. 100 franków szwajcarskich 174,02. 100 guldenów holenderskich 360,60. 100 lei rumuńskich.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 4 czerwca 1932 r.

Notowano za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych: Żyto 28,40 do 28,75. Pszenica 29,75—30,00. Owies 21,50—22,00. Jęczmień 21—23. Mąka żytnia 42,25—43,25. Mąka pszeniana 44,25—46,25. Otręby żytnie 16,50 do 16,75. Otręby pszenne 14,75—15,75. Otręby pszenne grube 16—17. Lubin niebieski 11—12. Lubin żółty 13,50—14,50. Makuch lniany 24—25. Makuch rzepakowy 18—19. Makuch słonecznikowy 18—19. Ogólne usposobienie spokojne.

Kronika gospodarcza.

Niedobór budżetowy w kwietniu.

Niedobór budżetowy za kwiecień wyniósł 4.102.000 złotych. W rzeczywistości niedobór wyniósł 34,1 milj. złotych, gdyż wykorzystany został bezprocentowy kredyt w Banku Polskim w wysokości 30 milionów złotych. Stanowi to w porównaniu z marcem br. pewne zmniejszenie się niedoboru budżetowego, gdyż w marcu wyniósł on 44,8 milj. złotych. (k)

Nikłe wpływy na fundusz drogowy.

Z opłat przewidzianych w artykule 2 ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym przelimitowano sumę 46.090.000 złotych.

Powyższa suma spodziewanych wpłat została wskutek pogłębiającego się przesilenia gospodarczego i obniżenia wysokości opłat zaraz na początku ub. roku budżetowego obniżona do 35 milionów złotych. Ponieważ wpływy wyniosły tylko 9.425.910 złotych, przeto stanowi to 20,5 proc. prelimitowanej na początku sumy 46 milionów złotych, a 26,9 proc. od sumy zmniejszonej w wysokości 35 milionów złotych. (k)

Kredyty dla huty „Pokój”.

Toczące się od kilku tygodni rokowania nadzoru sądowego huty „Pokój” w Nowym Bytomiu z grupą banków niemieckich w sprawie udzielenia kredytów w kwocie trzech milionów złotych, zostały uwięzione skutkiem pomyślnym. Rząd polski udzielił poręki za ten kredyt.

Za sowiecki tytoń — polskie wyroby hutnicze.

Sowiecka misja handlowa w Warszawie wystąpiła do władz polskich z propozycją nabycia przez monopol tytoniowy znacznego transportu tytoniu w wysokości około 2000 ton. Chodzi tu o tytoń suchy, kubański i kubański, który nabywany jest co roku przez dyrekcję monopolu. Jak słychać, zachodzi możliwość nabycia pewnej części tytoniu sowieckiego przez monopol w bieżącym roku operacyjnym, aczkolwiek zapasy, jakimi monopol rozporządza, są dość znaczne. Zakup tytoniu sowieckiego będzie zapewne dokonany w drodze wymiany towarowej z przemysłem polskim. Wzajemnie więc za sowiecki tytoń nabydą sowieckie organizacje przemysłowe w Polsce wyroby przemysłu gór-

niczo-hutniczego. Obecnie toczą się między zainteresowanymi hutami polskimi a stroną sowiecką umowy na dostarczenie znacznego transportu wyrobów hutniczych, a więc: żelaza walcowanego, rur, blachy i żelaza transformatorowego. Wartość tytoniu sowieckiego, który monopol ma w tym roku nabyć wyniesienie około 40 milionów złotych. Zamówienia sowieckie dla polskiego przemysłu hutniczego mają więc sięgać tej sumy.

Przetargi na materiały wełniane.

Dnia 31 maja odbyły się przetargi wojskowe na 187.000 m sukna mundurowego, 157.000 m sukna płaszczowego, 78.000 sztuk koców polowych i 9.000 sztuk koców szpitalnych. Popierając popyt na wełnę krajową, władze podniosły procent wełny krajowej, wymaganej w dostawie z powyższych przetargów na 35% dla sukna i 30% dla koców. Stosując te normy do powyższych ilości sukna i koców, otrzymujemy zapotrzebowanie wełny krajowej ca. 497.000 kg. rozłożonej na czas do 31 stycznia 1933 r. Wełnę tą przemysł będzie zakupywał na jarmarkach wełny w Poznaniu. Jarmarki odbędą się od 21 do 23 czerwca i w czasie od 1 do 10 grudnia 1932. Regulamin jarmarków i deklaracje dla producentów wełny można otrzymać pod adresem: Targi Poznańskie, Poznań, Marsz. Focha 18.

Ceny bekonu polskiego w Anglii

spadają.

Ceny bekonu polskiego na giełdzie londyńskiej uległy niższe o 2 do 8 szylingów za 1 cwt. Notowano w szylingach za 1 cwt.: bekony duński 52 — 60, holenderski 48 — 56, polski 40 — 50. Dostawy polskie do Anglii w poprzednim tygodniu wyraziły się cyfrą 10.846 balotów. Uboj polski wyniósł 12 tysięcy sztuk świń, podczas gdy ubój duński wyniósł 170 tysięcy sztuk. (k)

Z Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy.

Różdzeń-Szopienice. Przygotowania do uroczystego poświęcenia pomnika OZPR, zbudowanego za staraniem tamt. Koła dobiegają końca. Uroczystość powyższa połączona będzie z obchodem 10-lecia wkroczenia wojsk polskich na Górny Śląsk. Udział w uroczystości zapowiedzieli kilka wybitnych osobistości świata politycznego i wojskowego. By zmanifestować nasze uczucia wobec tak wielkiego święta OZPR, uprasza się wszystkich wolnych w tym dniu podoficerów rezerwy do wzięcia udziału. Program uroczystości jest następujący: wszyscy delegaci wraz z sztabarami przyjeżdżają do Katowic o godz. 6.30. Zbiórka na placu Andrzeja obok „Strzechy Górniczej” w Katowicach skąd nastąpi wymarsz z orkiestrą do Szopienic o godz. 6.50. Jak się dowiadujemy na uroczystość powyższą przybywa również p. generał Bułak-Balachowicz.

Zjazd Okręgowy OZPR. w Bielsku.

3 lipca br. odbędzie się Zjazd okręgowy OZPR. w Bielsku. Wnioski dotyczące spraw podoficerów rezerwy winny być nadesłane do dnia 20 czerwca. Zjazd powyższy ma być manifestacyjnym wystąpieniem przeciw prowokacjom band hitlerowskich w Gdańsku. Uprasza się wszystkie zarządy o przygotowanie odpowiedniej ilości mandatów oraz o należyte opracowanie wniosków. Wnioski nadesłane w późniejszym terminie nie będą uwzględnione.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH

„W pustyni i w puszczy” — jako ostatnie przedstawienie.

W środę 8 bm. o godz. 16 Teatr Polski dla młodzieży daje widowisko „W pustyni i w puszczy”. Będzie to nieodwołalnie ostatnie przedstawienie dla młodzieży szkolnej. Bilety w cenie od 50 groszy do 1,50 zł, do nabycia u prof. Hrnckaraka w gimn. matem.-przyrodn. ul. Jagiellońska.

Z cyklu pożegnalnych przedstawień artystów operetki Teatru Polskiego.

W środę 8 bm. o godz. 20 po raz drugi wspomniała rewja w 20 obrazach p. t. „Bezrobotna banda” z udziałem całego zespołu operetkowego. Rewja ta na premierze poniedziałkowej uzyskała niebywały sukces. Bilety po cenach znacznie niższych sprzedaje kasa Teatru.

Premjera „Ciotka Karola”.

Zespół dramatyczny przygotowuje na ostatnie dwa pożegnalne przedstawienia premierę świetnej farsy w 3 aktach Brandona p. t. „Ciotka Karola”. Obsada pierwszorzędna. Bilety po cenach popularnych od 50 gr. do 2.— zł. sprzedaje kasa Teatru.

REPERTUAR:

Wtorek dnia 7 bm.: „Damy i huzary” o 20. Środa, dnia 8. bm.: „W pustyni i w puszczy” o godz. 16.

Środa, dnia 8. bm.: Rewja „Wesoła Banda” o godz. 20.

Czwartek, dnia 9. bm.: „Ciotka Karola”, premiera o godz. 20.

Piątek dnia 10 bm. Rewja „Bezrobotna banda” o godz. 20.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Casino: „Upiór Paryża”.

Kino Rialto: „Afera pułkownika Redla”.

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino Colosseum: 1. „Bolszewicy pod Warszawą”; 2. 6-cio aktowa farsa „Milionowy spa-dek”.

Kino Roxy: „Królowa podziemi”.

Kino Apollo: 1. „Anna Karenina”, Greta Garbo; 2. „Zakazana przygoda”; 3. „Flip Flap”.

SPORT.

SMP Panewnik — KS. Murcki

3:1 (1:0)

W niedzielę, drużyna SMP Panewniki bawiła w Murckach, gdzie nad groźnym przeciwnikiem odnosi ładne zwycięstwo. Przez przeciąg całego meczu gra prowadzona bardzo spokojnie spotkała się z uznaniem publiczności. Sędzia prowadził grę słabo. Bramki strzelił Nowak 2 i Lucyga 1. z karnego. Panewnik wystąpił bez swego bramkarza. Rezerwowy zadowolili.

SMP. Panewnik II — KS. Murcki

7:1 (5:0)

SMP. Panewnik I. junj. — KS. Murcki I. junj. 3:2

Kraków — Katowice — Kraków.

Bieg kolarski „L. K. C.” Kraków — Katowice — Kraków na dystansie 160 km., stanowiący wielką propagandę dla sportu kolarskiego w tych dwóch najbardziej u sportowionych ośrodkach Polski, wygrał Włodek K. P. W. Bydgoszcz w czasie 5 godz. 54:32 przed Dudą Kraków.

Bieg odbył się w warunkach trudnych, mimo to zgromadził na starcie 90 kolarzy.

W Katowicach, gdzie znajdował się półmetek, pierwszy przybył Dućk z Żor, przed Dudą i Włodekiem w rekordowym czasie 2 godz. 40 min.

Północ bije Południe 4:2 (2:2).

Warszawa 5. 6. (tel. wł.) Mecz powyższy przyniósł niespodziewane, lecz zasłużone zwycięstwo reprezentacji „Północy”, która po przeważnie była drużyną lepszą.

Bramki dla „Północy” zdobyli Szczepaniak, Nawrot, Martyna z rzutu karnego, czwarta była samobójcza. Strzelcami w teamie „Południa” byli Skowroński i Kozok.

Zwycięstwo Garbarni w Niemczech.

Garbarnia — Viktoria 5:2 (2:2)

Forst 5. 6. (tel. wł.) Po wczorajszej niesłużonej porażce Garbarni z mistrzem Rzeszy Herthą w Berlinie 4:5, która była dziełem stronnego sędziego, Krakowianie odnieśli piękne zwycięstwo nad miejscową drużyną Viktoria, zaliczającą się do ekstraklasy Niemiec w stosunku 5:2 (2:2).

Garbarnia grała świetnie, zwłaszcza po przewrocie, nie dopuszczając w tej fazie gry gospodarzy zupełnie do głosu.

Ogłoszenie.

Urząd Wojewódzki Śląski zwraca uwagę na

2 przetargi publiczne

na brukowanie dróg i budowę mostu, ogłoszone w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego nr. 19 z czerwca rb. oraz na tablicy w Wydziale Robót Publicznych, z terminem wniesienia ofert do dnia 21 czerwca rb. godz. 11.

Za Wojewodę:

(—) dr. inż. Kaufman

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.